

Medalles d'or de l'Ajuntament de Barcelona i de la Generalitat de Catalunya per a Miss Barcelona i per a Miss Catalunya, dins les Festes del III Aniversari de la República (1934)

ANNA M. BALAGUER*

Tot i estar apartada de grat o per força de l'ofici d'historiar la moneda i la medalla –al qual he dedicat la meitat de la meva vida–, aquests petits objectes segueixen cridant la meva atenció. Així fou com en una estona de temps lliure de les meves noves ocupacions i tot passejant per una ciutat del país, vaig descobrir, en un racó de l'aparador d'una argenteria antiquària, atapeït de joiells de totes menes i mides, la medalla condecoració que tinc el goig de presentar.

Era evident que es tractava d'una peça important, no sols per haver estat realitzada en el metall més noble, sinó per l'original i bellíssima versió de l'escut

Làmina I. Medalla d'or de l'Ajuntament de Barcelona. Miss Barcelona 1934.

* Doctora en Història. Membre de Junta de la SCEN.

de la ciutat de Barcelona que presentava. Plena de curiositat, vaig entrar a l'establiment per interessar-me per la peça. En donar-li la volta vaig quedar veritablement sorpresa. Lluny de tractar-se del distintiu de cerimònia d'un regidor, de la medalla de la ciutat dedicada a un prohom conspicu, a algun acadèmic saberrut o a un artista de renom, aquell preciós guardó anava dedicat a la guanyadora d'un concurs de bellesa femenina, la Miss Barcelona 1934, E. A. I, com sempre, se m'obrien un munt de preguntes: A tan enrere es remunten els concursos d'aquesta mena? E.A. devien ser les inicials de la guanyadora? Qui convocava?

De nou ens havia fiblat aquella curiositat, mare de tota recerca, per senzilla que sigui. Però, abans de seguir exposant els resultats obtinguts, descriurem la peça.

Anvers. Escut de Barcelona de forma rodona, voltat d'una magnífica corona, meitat de roure, meitat de llorer. Una faixa travessa tot el diàmetre de la peça amb la inscripció: AJUNTAMENT
BARCELONA

Revers. 1934 encunyat i emmarcat en requadre que es recolza en la línia que tanca una semicircumferència, també encunyada que delimita de manera molt original el camp on s'ha inscrit amb burí. *Miss Barcelona*. Als costats de la data 1934 *Ie – G* i a dalt *E A*, tot burinat en lletra anglesa.

La medalla és sobrepassada per una corona comtal articulada rematada amb el ratpenat damunt del floró central. Al darrere, anella per a penjar-la d'una cadena o d'un passador.

Pes. 21,3 g Mides: 57,5 x 36 mm Metall, AV

La primera cosa que crida l'atenció és que –malgrat tractar-se d'una peça d'elegant sobrietat en un estil noucentista evolucionat, molt propi del moment republicà democràtic pel qual passa el país– la medalla estigui sobrepasada per una corona idèntica a l'emprada en la medalla oficial de l'Exposició de 1888, on coronava les figures de la reina regent i del rei nen (Crus. Med. 760). Es cert que en el cas de la condecoració pel nomenament d'una Miss Barcelona podia semblar adient afegir-hi l'element d'una corona, ja que aquests festivals, tot i l'aire popular i l'ambient de llibertat democràtica i republicana que respiren, no poden pas desempallegar-se d'aquell glamur que dona la proclamació de reina de la festa amb gran setial, cort d'honor i d'altres galindaines.

No discutim, doncs, que la medalla resti més adient i més ben acabada amb corona. L'objecció és més aviat des del punt de vista heràldic, ja que si és que havia d'haver-hi corona, el més coherent hauria estat posar-n'hi una de tipus

mural. És a dir, la corona torrejada pròpia de la simbologia republicana, tal com apareix a les monedes i els bitllets emesos per la mateixa República que circulaven en aquell moment. Un lapsus? Ignorància? Ganes d'estalviar feina i diners aprofitant un motlle antic?

Sigui com sigui, el fet que la corona de la nostra medalla sigui formalment i tècnicament idèntica a la d'algunes medalles de l'Exposició del 1888, fabricades per Castells –la prestigiosa i important fàbrica de medalles i distintius establerta a Barcelona des dels dies d'Isabel II i que perdurà fins poc després de la Guerra de 1936-1939–, permet pensar que devia haver estat emesa en els seus tallers.

Ha estat publicada una medalla d'aram amb el mateix tipus d'escut rodó de Barcelona voltat d'una esponerosa làurea (Crus. Med. 1766). Correspon igualment al període de la Segona República i commemora el seu cinquè aniversari (1936), tot servint per a guardonar, en aquest cas, un concurs de regates. En aquesta ocasió, però, no hi ha corona: el metall és aram i –malgrat que sembla haver estat emesa pel mateix encuny que originà l'exquisida i polida peça d'or que presentem– el fet és que la seva execució és poc cuidada. Així comprovem com a la peça d'aram de 1936, el seu contorn no és regular i llis com a la nostra, sinó que marca les irregularitats dels elements vegetals de la làurea. En canvi, a la peça d'or la làurea descansa damunt d'un flam més ampli que ajusta les irregularitats i li dona un bon acabat. També la concepció i la tècnica del revers són força diferents i molt elaborades en la medalla de 1934.

De totes aquestes observacions podem deduir que l'Ajuntament republicà de la ciutat va innovar aquesta original versió de l'escut rodó llorejat de Barcelona i que l'emprava en premis, guardons i distincions diverses. La premsa diària de l'època ens forneix una dada que fa pensar, però, que aquest tipus pogué ésser creat arran del concurs de bellesa que ens ocupa. La nota és de *La Vanguardia* del 13 d'abril de 1934, p. 2, dins l'apartat «Espectáculos», i diu així: «Proclamación de Miss Cataluña 1934. Palacio Nacional. Domingo noche. La Generalidad ha instituido una medalla para Miss Cataluña 1934 i el Excmo. Ayuntamiento otra medalla para Miss Barcelona 1934»

Això, alhora que documenta la creació de la nostra medalla, ens posa en antecedents sobre l'existència d'una altra medalla, emesa per la Generalitat, amb destí a aquest certamen de bellesa que tindrà com a marc culminant de la festa el flamant Palau Nacional de Montjuïc, voltat per les fantàstiques fonts lluminoses i que feia tot just un lustre que s'havia inaugurat. Quin festí per a la premsa del cor, quin bell somni per a les noies agraciades!

Partint de la més completa ignorància sobre el tema –que les dones amb una certa formació progressista deixem, amb els respectes que facin falta, a les «senyores Maries»– ens va sorprendre que es celebressin concursos de bellesa en dates tant primerenques i a l'Estat espanyol. L'inspirat Google aviat ens va treure

de dubtes i a cops de Wikipèdia ens assabentàvem que els primers concursos són del 1929 i que varen celebrar-se fins al 1936 amb el títol de «Señorita España». Després es varen interrompre fins a 1960, en què es varen reprendre amb el nom de Miss España. De tota manera, i sense negar que el nom oficial pogués ésser el més castís de «Señorita España», el fet és que la premsa barcelonina i algun magazín madrileny que he pogut consultar per documentar degudament aquesta medalla es refereixen sempre al certamen amb el nom internacional (per exemple Crónica del 15 d'abril de 1934, núm. 231).

Tornem ara al 1934 i a la nostra Miss Barcelona, de la qual encara no sabem gairebé res. La premsa de l'època ens diu que el certamen s'emmarca en les Festes de Primavera que des de l'adveniment de la República se celebren cada any per de l'aniversari del canvi de règim, és a dir, entorn del 14 d'abril. Pel que fa al concurs de bellesa convocat, resulta que enllaça a nivell estatal i internacional pel fet que de la selecció d'una Miss Barcelona i d'unes Miss d'altres poblacions catalanes en sortirà elegida una única Miss Catalunya i aquesta anirà a Madrid per competir amb les bel·leses escollides en altres indrets de l'Estat per arribar a una Miss Espanya, la qual concorrerà al certamen Miss Universo. Vegem més a la menuda com es munta tot això. Sembla que a nivell estatal l'entitat que se n'ocupa és el diari *Ahora* de Madrid, i que a Catalunya ho fa *El Día Gráfico* de Barcelona. Sabut això, ens faltà temps per anar a l'hemeroteca del l'Institut Municipal d'Història per revisar les pàgines d'aquest document de primera mà que, veritablement, ens ha fet copsar i gairebé gaudir de l'ambient del certamen.

A partir de principis de març comencen a sovintejar a les pàgines d'*El Día Gráfico* les informacions de la convocatòria, les bases per a participar-hi, models de butlletes d'inscripció, llistes de delegacions del certamen a tot Catalunya, d'entitats adherides, etc. (vegeu, per exemple, llistes de delegacions i entitats a *El Día Gráfico* del 15 de març). Val a dir que la cosa està ben pensada i organitzada contemplant el ressò mediàtic que oferia el fet de suscitar la participació activa de l'amplíssim i vigorós teixit associatiu català del moment. Es tracta que tota entitat, ja sigui ateneu, agrupació veïnal, cercle de caire polític, recreatiu o cooperatiu pugui convocar un concurs en el seu àmbit i nomenar la seva beutat. No hi ha dubte que això facilitarà la participació i la difusió del concurs, perquè el fa proper i crea expectació, festa, ambient i emoció a cada barri, a cada població i a cada entitat. I no podem oblidar el paper importantíssim de les entitats amb vessants lúdiques, recreatives, culturals, etc. en programar i dur a terme activitats de lleure, sobretot per a les classes mitjanes i populars. Res millor que un concurs de bellesa que obre la festa, dóna vida i color, suscita la il·lusió de les noies i l'expectació del gènere masculí. Ningú podrà mantenir-s'hi indeferent, cada dia en parlaran al casino, al cercle, a casa, al taller, a l'oficina. El dia s'acosta i les mares amb filles ben plantades s'afanyaran a cosir vestits per empo-

A

B

C

Làmina II. **A.** Proclamació de Miss districte VIII, Antonieta Arqués, al centre i envoltada de les altres Miss dels districtes i d'altres entitats que aspiren al títol Miss Barcelona. Enriqueta Avellí és la primera a l'esquerra i dempeus. **B.** Fotografia de la bellíssima i ben abillada Miss «Barri Chino». **C.** La nostra protagonista, Enriqueta Avellí, Miss Barcelona 1934. (Crónica, Madrid 15 d'abril de 1934).

lainar-les; les àvies, les tietes, les veïnes totes hi pendran una part o altra, això sense comptar amb el sucós entreteniment que trobaran en tot plegat les envejoses, les intrigants i les murmuradores de mena, que mai en manquen. I és que l'elecció de cada Miss Casal Republicà, Miss mecanògrafa, Miss Sastressa, Miss Centre Republicà Autonomista, Miss Ateneu de Sant Gervasi, Miss Artesà (Casino Artesà de Gràcia) i el llarguíssim etcètera que vulgueu posar-hi suposava quelcom que mantenia l'interès durant diverses setmanes, des de la convocatòria, la preparació, la festa de presentació i l'elecció de les noies fins al ball de cloenda amb proclamació de la Miss corresponent. I això entitat per entitat. Després vindrà encara el plat fort: escollir una candidata única per cada districte de Barcelona, i d'aquestes n'haurà de sortir la que durà el títol Miss Barcelona, que competirà amb les beutats seleccionades a la resta de ciutats i localitats catalanes d'una certa importància. Val a dir que al llarg del mes de març, i sobretot les darreres setmanes i primera d'abril, *El Día Gráfico* ens informa i ens il·lustra complidament de totes aquestes festes que es desenvolupen a barris, entitats i poblacions a tot Catalunya entorn de la preselecció de les Miss. Al mateix temps va donant les pautes necessàries per a la final a Barcelona el 14 d'abril.

El divendres 6 d'abril s'anuncia una gran festa espectacle al teatre Novetats de proclamació de les Miss Districtes amb representació d'un entremès graciós, selecció de cants de sarsueles a càrrec d'una figura del cant líric molt estimada en aquell moment, la de Marcos Redondo, ballables moderns pels Symphonic Boys i d'altres espectacles.

El dijous 9 d'abril es reuní, finalment, el jurat que havia d'escollir la Miss Barcelona entre les deu Miss finalistas, és a dir, una per cada districte, a excepció de la del districte IX que fou desqualificada per vulneració d'un dels punts de les bases, que exigia haver nascut a Catalunya. El jurat era integrat pels escriptors Vicent Navarro i Martí Llauredó, la tiple Trini Avellí, els pintors Casas Abarca, Camps Ribera, Tarruella i Durban, els periodistes Manuel Nogareda, Sánchez Boxa i Benavente i el fotògraf Massana. Com es pot comprovar, hi ha figures prou conegudes i remarcables del món de l'art. El veredicté es mantingué en secret absolut fins a la proclamació oficial el dia 10 en el curs d'un espectacle programat a l'Olympia. El títol va recaure en la senyoreta Enriqueta Avellí, representant del districte segon. Es tracta efectivament d'una noia jove, bonica, de mirada viva i cos estilitzat. Veïna de l'Eixample, segurament d'una família de la petita burgesia, en tant que se'ns informa que el seu pare és un industrial, que té set germans i, sembla, que la noia no s'ocupa de cap professió o ofici més que preparar-se per a fer en el futur de senyora de casa seva. A l'Enriqueta els esdeveniments l'estan desbordant una miqueta: diu que li han passat coses terribles aquests dies, que anant amb taxi amb la seva mamà el taxista, atabalat, ha xocat al mig de Barcelona, que la mare encara va senyalada i que a ella

encara li dura l'ensurt; també diu que li fa respecte pensar que pot sortir nomenada Miss Catalunya i haver d'anar a Madrid no li fa peça, ella que no ha anat mai més lluny d'Olot, però se la veu contenta i molt elegant amb el preciós vestit de nit que li ha regalat la firma Dolly (*El Día Gráfico*, 14 d'abril de 1934, p. 1).

D'altra banda, no dubtem que el premi ha estat ben merescut, tot i que no deixarem d'observar la coincidència en el jurat d'una dona amb el mateix cognom, la tiple Trini Avellí. Res a veure? Parenta de l'Enriqueta? Qui ho sap, millor no malpensar. En qualsevol cas, la noia és prou bonica i simpàtica i el seu posat és d'una elegància natural que es fa notar bé a les fotografies de grup amb les altres Miss dels districtes. A més, sembla que els d'*El Día Gráfico* volen fer les coses amb rigor i equanimitat. Vegem quins són els seus criteris de selecció i com van anar les coses:

Con la preocupación de acrecentar aun las garantías [...] para llegar a la perfecta ponderación en los acuerdos de los jurados fueron establecidas unas tablas de puntuación que comprendían: ojos, boca, cabeza (conjunto), cabellos, busto, cintura, pierna, mano, altura y elegancia.

Para cada uno de estos apartados se otorgaban de uno a tres puntos con sujeción al criterio siguiente: regular, un punto; superior, dos puntos; extra, tres puntos. La suma de toda la puntuación determina el criterio de cada uno de los miembros del Jurado. Y la adición de todas las puntuaciones de los miembros del Jurado establece la clasificación de cada una de las concursantes (*El Día Gráfico*, 12 d'abril de 1934, p. 16).

Falta encara el millor de la festa i que ha de venir amb l'arribada de les noies representants de les poblacions de Catalunya per discutir-se el guardó de Miss Catalunya, però sobretot per donar llum, color i alegria a les brillants Festes de Primavera en aquest tercer aniversari de la República. El programa és completíssim. El divendres dia 13 van arribant les noies de fora. Ja fa dies que el diari des de les seves pàgines va donant instruccions a les belleses i als seus acompanyants, tot recomanant que portin almenys un vestit de carrer i un altre de nit «para todas las eventualidades». Remarcables empreses hoteleres de la ciutat han ofert gentilmente allotjament a les noies i als familiars. Entre els més coneguts hi trobem els hotels Ritz, Oriente, Majestic, Hotel Inglaterra, Continental, España, Victoria, Internacional, etc., alguns dels quals són encara avui un referent.

El dissabte al matí es reuniran totes les belles damisel·les a la redacció d'*El Día Gráfico* de la plaça de Catalunya per traslladar-se al cementiri de Montjuïc i dipositar una corona de flors a la tomba del president Macià «en homenatge de les dones catalanes al vell president». Un gest respectuós i patriòtic, però potser una mica negre. Traslladar per Barcelona aquell bé de Déu de mosses –finalment

en són cinquanta—, amb el seu seguici, no pintava fàcil i tampoc era qüestió de fer-les anar en tramvia. Els mateixos organitzadors reconeixen que aquest ha estat «uno de los problemas más difíciles a sortear». La solució l'ha ofert la Cooperativa de Transports La Levantina, que ha cedit els seus «soberbios autoómnibus para el servicio de las misses con objeto que éstas pudiesen efectuar cómodamente todos los desplazamientos de acuerdo con el programa trazado».

Vegem quin és aquest programa que ha començat, com hem vist, a primera hora de dissabte al cementiri de Montjuïc. A dos quarts de dues, la comitiva s'en-caminà a la plaça de Sant Jaume per a una recepció amb el president Companys i l'alcalde Pi i Sunyer. Un matí d'autoritats. A la tarda participaren en carruatges en una gran batalla de flors pel passeig de Gràcia; això sí que devia ésser divertit. Mentrestant, la ciutat va plena de festivals, concerts, competicions esportives, volades de cinc mil coloms a la plaça Catalunya i espectacles de tota mena. Al vespre, però, arriba l'hora de la veritat, amb l'examen del jurat, programat per a dos quarts d'onze de la nit al Cercle Artístic, potser perquè molts dels membres del jurat són artistes. I apa! ja tens les noies, a repintar-se, a empolainar-se i treure's la cara de cansades que amb tanta activitat i les emocions del dia, devien anar ja una mica desmanyotades.

El mètode a seguir per a l'examen és que cadascuna de les dinou noies concursants desfili individualment davant del jurat; després ho faran en conjunt i, finalment, una per una, per tal d'establir la puntuació. Acabada la qualificació, es recullen els cartrons de puntuació signats per cada membre del jurat i es tanquen en un sobre lacrat que no s'obrirà per tal de fer el recompte final l'endemà al vespre, durant el gran ball de gala i espectacle del Palau Nacional en què es proclamarà la guanyadora. Sembla que la tasca del jurat al Cercle Artístic no va acabar fins després de les dues de la matinada, quan finalment l'autoómnibus va retornar les noies als seus hotels. A totes menys una, ja que la bellesa de Lleida, Ramona Torner, encara va passar pel Centre Comarcal de Lleida, on l'esperava l'ovació i l'homenatge dels seus.

El jurat estava format per les següents personalitats del món polític, artístic, literari i periodístic: J. Carner Ribalta en representació del conseller Ventura Gassol; l'alcalde de Barcelona, Carles Pi i Sunyer; el conseller municipal de Governació, Josep M. Massip; el director d'*El Diluvio*, J. Amich (Amichatis), el director de *Renovación*; Joaquim Montero, director de *La Noche*; Mario Aguilar, director d'*El Día Gráfico*; Gracián Sánchez Boxa, crític de teatre; Santiago Marco, president del Foment de les Arts Decoratives; els pintors Oleguer Junyent i Francesc Labarta; l'escenògraf Salvador Alarma; l'escultor Josep Clarà, aleshores president del Cercle Artístic; el diputat J. Fontbernat; l'empresari J. Gasa; Ramon Marí Dolz; Luis Menéndez; el modista Pedro Rodríguez; Camilo Solé i Esteve Sala per l'Associació d'Hotelers i el Comitè organitzador: Enric Solagran i els redactors An-

Làmina III. **A.** L'alcalde de Barcelona, C. Pi i Sunyer, lliura la medalla a Miss Barcelona, en presència de Miss Catalunya, Carme Albertí, a l'esquerra, i de la seva predecessora en el títol, Gaby R. Rigoberto, a la dreta, envoltades d'altres autoritats. **B.** El president de la Generalitat, Lluís Companys, imposa la medalla de Miss Catalunya a Carme Albertí, en presència de les mateixes persones que a la foto anterior. **C.** Medalles de l'Ajuntament i de la Generalitat emeses en or per aquest aconseguint. Es tracta dels anversos, tal com apareixen a la portada del *Diario Gráfico* de l'1 de juny de 1934. Les fotografies A i B procedeixen de la mateixa publicació i data.

toni Torramedé, A. Albert Torrellas i Manuel Nogareda sense oblidar José D. Benavides, d'*Ahora* de Madrid. Deu n'hi do!, força figures conegudes i noms de prestigi: que si l'escultor Clarà, que si el modista Pedro Rodríguez, o bé els pintors Junyent i Labarta. Tot gent entesa en la figura i l'estètica femenina; no eren pas quatre arreplegats, i les coses es feien amb seriositat, com hem anat veient.

I amb tot això arribem al gran dia, el diumenge 15 d'abril. Vegem quin programa hi ha preparat per entretenir les Miss. Al matí les devien deixar descansar, temps lliure per a anar a missa si volien, que en això la República no s'hi ficava. El programa de la tarda, vist amb ulls d'avui, és poc menys que xocant. Resulta que l'empresari taurí senyor Balañà les va convidar a més ni menys que a una «corrida goyesca». El públic va aplaudir amb deliri les beutats quan les va veure aparèixer al bell mig «del ruedo yendo en calesas y ocupando landós engalanados y más tarde, al ocupar los palcos que les fueron reservados». El diari encara afegeix que moltes de les noies varen sortir «entusiasmadas de la fiesta». Després, el conegut restaurant Casa Juan de la Rambla de Santa Mònica els va oferir un esplendïd «lunch», això sí, ben regat amb «vinos generosos y derrochando champán y dulces». (Per a tota aquesta crònica, vegeu *El Día Gráfico* del dimarts dia 17 d'abril.)

A dos quarts d'onze de la nit tot és a punt per al gran ball de gala en un Palau Nacional rutilant i profusament il·luminat. I per si no n'hi hagués prou, voltat d'un extraordionari esclat de focs d'artifici. Per tal que tothom pugui atansar-se a Montjuïc, els serveis de transport urbà i els taxistes han establert un servei extraordinari i l'entrada al recinte de l'Exposició serà franca. Pel que fa a l'accés al Palau Nacional, *El Día Gráfico* ha repartit ja moltes entrades gratuïtes de senyora, però avui s'han posat a la venda les de senyor, així com les butaques, les llotges i altres acomodacions. Hi haurà tres orquestres de jazz, balls moderns a càrrec de professionals, espectacle d'acrobàcies, ballarins mexicans, etc. Però deixem que sigui el mateix *Día Gráfico* el que ens narri l'ambient:

Apenas fueron abiertas las puertas de entrada avanzó el público en tropel [...] por formar legión los que querían ver a las Mises. Fuerzas de Asalto cuidaron de contener el público [...] con gran ponderación.

El amplio hall del Palacio quedó pronto invadido por el público distinguidísimo, vistiendo las señoras magníficos trajes de soirée. En los palcos se acomodaron los elementos más destacados del gran mundo barcelonés.

A la festa hi havia també moltes autoritats: el general de la Quarta Regió, Domènec Batet, amb la muller i familiars, l'alcalde de Barcelona, Carles Pi i Sunyer, amb l'esposa i la filla, així com tots el consellers que han format part de la Comissió de Festes de Primavera i molts diputats.

A media noche no se podía dar un paso en el salón [...] el público bailaba con gran entusiasmo. La llegada de las mises dio motivo de una grandiosa manifestación de entusiasmo popular [...] al subir las bellas muchachas al estrado instalado por el escenógrafo Salvador Alarma. La afluencia fue tal que quedaron despachadas todas las entradas de platea.

Finalment, a la una de la matinada, i en una altra sala del palau, es reuneix novament el jurat per obrir el sobre lacrat que conté les puntuacions i fer-ne el recompte, feina que serà una mica llarga atés el nombre de concursants i el sistema de puntuació emprat, que és el mateix que hem descrit per a la selecció de la Miss Barcelona. Fet l'escrutini, resultà vencedora la senyoreta Carme Albertí, Miss Girona, que rebé de mans de Gaby R. Rigoberto (Miss Catalunya de l'any anterior) la banda amb el títol de Miss Catalunya 1934. El públic va rebre amb grans aplaudiments la desfilada de les noies mentre un conegut periodista i una actriu de teatre anaven presentant-les amb molta gràcia. Crida l'atenció que en cap moment no es parli de la imposició de les medalles respectives a la Miss Catalunya i a la Miss Barcelona, tot i que constava en el programa (*El Día Gráfico* 14 d'abril de 1934, p. 12).

En va hem buscat l'anunciat número extraordinari d'*El Día Gráfico* del dijous 19 d'abril «dedicado a historiar toda la organización de la elección Miss Cataluña 1934», on segurament podríem trobar més informació i un reportatge gràfic de tot l'esdeveniment. Tot i això i contra tot pronòstic de trobar gran cosa més, vàrem decidir continuar la nostra consulta d'*El Día Gráfico*. La nostra sorpresa fou gran en descobrir a la portada del dia 1 de juny les fotografies de la imposició de la medalla a Miss Barcelona per part de l'alcalde Pi Sunyer i a Miss Catalunya per part del president Companys. Les noies apareixen elegantíssimes, però amb vestit de carrer i voltades d'acompanyants, que deuen ésser els senyors del comitè organitzador i una senyora molt ben plantada que és la Miss Catalunya de l'any anterior, la qual ja coneixem i que es diu Gaby Rigoberto. És evident que la indumentària de tots plegats i l'àmbit de la foto no es corresponen pas amb el del ball de gala al Palau Nacional. Més aviat diríem que el lliurament es feu a l'Ajuntament en un cas i a la Generalitat en l'altre. Per tant, cal pensar que la imposició del guardó devia fer-se en el curs d'una recepció l'endemà o dies després, per donar temps a gravar el nom o les inicials de les guanyadores a les medalles.

Però el millor d'aquesta portada d'*El Día Gráfico* de l'1 de juny de 1934 és que ens dóna a conèixer l'altra medalla, l'atorgada per la Generalitat a Miss Catalunya i que va anar a parar a mans de la senyoreta Carme Albertí, de Girona, l'esvelta modisteta nascuda a Castell d'Aro, que la rep del president Companys. Indubtablement, una peça d'or, també única, que potser no retrobarem mai. Ara, però, sabem com era almenys per una cara.

Anvers. GENERALITAT DE CATALUNYA, a dalt i a baix de les quatre barres que imaginem que devien ésser d'esmail vermell. Se sobreposa a l'escut una cartel·la on lleguim «Miss Catalunya 1934» en tres línies i amb lletra anglesa. Al voltant, orla de cordonet.

No sabem si hi havia alguna inscripció més al revers o només hi figuraven el nom o les inicials de la guanyadora burinats. En qualsevol cas, es tracta d'una medalla sòbria i prou digna, en la línia de disseny d'una altra ensenya de la Generalitat produïda en aquells anys (Crus Med. 1294). Tot això si obviem la presència de l'extranya cartel·la que de manera una mica forçada s'ha sobreposat a l'escut de Catalunya.

En la fotografia d'*El Día Gráfico* de l'1 de juny, la medalla de la Generalitat no mostra anella, ni cap passador de subjecció, i la de l'Ajuntament presenta una simple anella, és a dir, sense la corona suplementària, com ens ha arribat. De tota manera, és segur que la medalla de la Generalitat devia portar alguna mena de passador, perquè a la fotografia veiem el president Companys enfeinat penjant la medalla a la Miss.

Les dues belles medalles ens han permès evocar la joia d'una Barcelona, d'una Catalunya i d'un Estat espanyol que celebren aquest moment d'il·lusionada llibertat que la jove República ofereix prometedora, almenys a una de les «dos Españas»; l'altra no tardarà a gelar el cor de tots plegats.